

یکی از جاهای دیدنی همدان که بسیار معروف است و سالانه گردشگران بسیاری در آن جا گرد هم می آیند، مسجد جامع همدان است. مسجدی که در خیابان اکباتان و در نزدیکی آرامگاه استر و مردخای و بازار همدان بنا شده است.

تاریخچه

مسجد جامع همدان که امروزه به یکی از جاهای دیدنی همدان نیز بدل شده، در گذشته با نام هایی چون : مسجد جامع عتیق و مسجد اعظم شناخته می شده است.

مسجدی که امروزه در مقابل چشمان تمامی مردم همدان قد علم کرده است، بنایی با قدمت ۱۲۵ سال دارد، البته این تاریخ برای بنای امروزی مسجد بوده و اطلاعات دقیقی از مسجد جامع همدان در قبل از تاریخ ۱۲۵۳ هجری قمری در دسترس نیست. اما با مطالعه منابع تاریخی و تحقیق میدانی می توان گفت که بنای اولیه مسجد جامع همدان، متعلق به قرون اولیه اسلام است.

به شکلی که مقدسی که در قرن چهارم هجری می زیست با قلم قدرتمند خود می نویسد : " همدان سه ردیف بازار داشته که مسجد جامع در یکی از آنها بوده و ساختمانی باستانی داشته است ."

اما همانطور که در قبل نیز گفته شد، در حال حاضر، هیچ اثر فیزیکی و موثقی از دوره های ساختمانی مسجد مربوط به قبل از دوره قاجار نمایان نیست.

معماری

اگر بخواهیم برای شما عزیزان معماری کلی ساختمان را به بحث بگذاریم می بایست بگوییم این بنا، پلانی مربع، مستطیل داشته که به شکل چهار ایوان ناقص در کنار یکدیگر است همچنین یک محوطه گسترده مستطیل شکل که در لغت به نام صحن می شناسند را در بین سه ایوان در جهت های شمالی، جنوبی و شرقی را دارا می باشد. گنبد تک پوش آجری، تعدادی شبستان، شش مناره، گنبد خانه و چند حجره دارد.

اما یکی از زیبایی های این مسجد درون درب ورودی قدیمی آن نهفته است. دری که امروزه استفاده نمی شود و فقط نمایی در روبروی بازار همدان پدید آورده است. مسیری که در پشت این در نهفته است، یک هشت راه است که در گذشته، به شما اجازه دسترسی به تمامی نقاط مسجد جامع همدان را می داد. هشت راهی که معروف به هشتی است، پوشش گنبدی شکل دارای تزیینات ساده آجر لعابدار دارا بوده و کتیبه ای کوچک و سنگی بر روی آن نصب شده که نام یکی از استادان برجسته به نام استاد حسین بر آن حک شده که گویا معمار این طاق بوده است.

یکی از این زیبایی‌های کهن، سر در قدیمی مسجد جامع همدان است که از جانب بازار دارای مقرنس کاری گچی به رنگ آبی و طرح‌هایی قدیمی و کهن چون آلت و لقط دارا می باشد.

ولیکن امروزه به دلیل استقبال زیاد گردشگران، و در پی بازسازی‌ها درب ورودی در ضلع شمالی درست در جانب خیابان اکباتان بنا شده و ورودی اصلی نیز به این جهت منتقل شده و ساخت و سازهای جدید برای مرمت یکی از جاهای دیدنی همدان، جایگزین بخش‌های قدیمی مسجد گردیده است .

یکی از نکات مهمی که هنگام بازدید از این مسجد می بایست به آن دقت داشته باشید این است که به هیچ عنوان با اشیا نوک تیز بر روی دیوارها نکشید و مراقب باشید که دیگران نیز به این بنای تاریخی - گردشگری، آسیبی وارد نکنند.